

Naziv predmeta

Patrologija

Okvirni sadržaj predmeta

U uvodnim napomenama, uz definiciju, objašnjavaju se pojmovi patrologija, patristika i ranokršćanska književnost. Daju se osnovni podaci o jezicima na kojima je nastala i sačuvana ranokršćanska književnost, o tehnologiji pisanja i prepisivanja rukopisa te o vremenskoj podjeli povijesnog razdoblja u kojem je ta književnost nastala. Prikazuje se i odnos te književnosti prema židovskoj i poganskoj kulturi te ostalim drevnim književnim tradicijama. Naznačena su i važnija (kritička i nekritička) izdanja ranokršćanskih književnih djela.

Sistematski prikaz pojedinih ranokršćanskih pisaca, života, naslova i sadržaja njihovih spisa grupiran je prema vremenu i(li) prostoru u kome su stvarali. Prvo se govori o najstarijoj grupi, tzv. "Apostolskim ocima", koji su, zbog svoje drevnosti i značaja njihovih spisa, posebno važni. Narednu skupinu čine apologetski pisci drugog stoljeća koji su osobito povezani tematikom svojih spisa, tj. tematikom obrane kršćana i kršćanstva od pogana ili židova. Nakon njih obrađuju se veliki pisci trećeg stoljeća, kako istočni, tako i zapadni. Opširno se obrađuje tzv. "Zlatno doba" ranokršćanske književnosti, koje obuhvaća razdoblje u kojemu su održana četiri velika koncila, odnosno vrijeme od Konstantinova obrata 313. do 451. Prikaz ranokršćanske književnosti završava se trećim razdobljem, u kojemu dolazi do opadanja, osobito u originalnosti novonastalih spisa, čime i završava ranokršćanska književnost.

Broj sati aktivne nastave

3

Broj ECTS bodova

4

Ishodi učenja

Po uspješnom apsolviranju predmeta studenti će biti u mogućnosti orijentirati se u bogatstvu i raznolikosti ranokršćanske književnosti te prepoznati pojedine autore s njihovim teološkim naukom. Upoznavanjem s kritičkim, odnosno nekritičkim izdanjima ranokršćanske književnosti steći će sposobnost razlučivanja izvornoga teksta od kasnijih slojeva tradicije, kao i kritički odmak prema tekstu općenito te sposobnost njegove analize. Također će biti u mogućnosti raspravljati o ranokršćanskim autorima i tekstovima u kontekstu njihova nekršćanskog okruženja i usporednih tradicija.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta

Oblik izvedbe nastave

Predavanja

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit

Obvezatna literatura

J. PAVIĆ - T. Z. TENŠEK, *Patrologija*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1993.; T. ŠAGI-BUNIĆ, *Povijest kršćanske literature I*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1998.; T. ŠAGI-BUNIĆ, *Izazov starih*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1993.; A. MIŠIĆ, *Ranokršćanska literatura* (skripta), Zagreb.

Dopunska literatura

B. ALTANER, *Patrologie*, Freiburg-Basel-Wien (razna izdanja i prijevodi); J. QUASTEN, *Patrology*, (razna izdanja i prijevodi); J. N. D. KELLY, *Early Christian Doctrines*, London, Continuum International Publishing Group, 2000.; BAZILIJE VELIKI, *Duh Sveti*, Makarska, Služba Božja, 1978.; AUGUSTIN, *O državi Božjoj*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1995.-96.; AUGUSTIN, *Ispovijesti*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2007.; AUGUSTIN, *Rukovet*, Makarska, Služba Božja, 1990.; AUGUSTIN, *Poučavanje neupućenih*, Makarska, Služba Božja, 1988.; TERTULIJAN, *Spis o krstu*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1981.; G. NISENSKI, *Velika kateheza*, Makarska, Služba Božja, 1982.; G. NISENSKI, *Spis o djevičanstvu*, Split, Samostan sv. Klare, 1982.; ORIGEN, *Počela*, Symposion, Split, 1985.; AMBROZIJE, *Otajstva i tajne*, Makarska, Služba Božja, 1986.; CIPRIJAN, *Jedinstvo crkve*, Euharistija, Molitva Gospodnja, Makarska, Služba Božja, 1987.; LEON VELIKI, *Govori*, Makarska, Služba Božja, 1993.; JERONIM, *Tumačenje Matejeva evanđelja*, Makarska, Služba Božja, 1996.; JERONIM, *Izabrane poslanice sv. Jeronima I-II*, Zagreb, Hrv. katol. tisk. društvo, 1908.; BIŠČAN - T. Z. TENŠEK (ur.), *Otačka čitanja u molitvi Crkve*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2000.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa